

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht (hierna: de Awb) op het hoger beroep van:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: het COa),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
's-Hertogenbosch, van 19 september 2011 in zaak nr. 11/3951 in het
geding tussen:

(hierna: de vreemdeling)

en

het COa.

Procesverloop

Bij besluit van 11 januari 2011 heeft het COa een aanvraag van de vreemdeling om krachtens artikel 17, eerste lid, van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (hierna: de Rva 2005) de kosten voor het laten verrichten van een contra-expertise taalanalyse te vergoeden, afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 19 september 2011 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat het COa een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft het COa hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepschrift is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Ingevolge artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: de Wet COa) is het COa belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers.

Ingevolge het tweede lid kan de minister van Justitie (thans: de minister van Veiligheid en Justitie; hierna: de minister) het COa taken als bedoeld in het eerste lid opdragen voor andere categorieën vreemdelingen.

Ingevolge het derde lid kan de minister regels stellen voor verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in het tweede lid.

De Rva 2005 strekt ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, van de Wet COa.

Artikel 3 van de Rva 2005 bepaalt aan welke categorieën asielzoekers of daarmee gelijk te stellen categorieën vreemdelingen het COa opvang biedt.

Ingevolge artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, omvat de opvang in een opvangvoorziening in elk geval betaling van buitengewone kosten.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder g, die hij heeft gemaakt.

Ingevolge het tweede lid zijn buitengewone kosten noodzakelijke kosten die wegens hun aard of hoogte in redelijkheid niet kunnen worden geacht door de asielzoeker zelf te worden betaald.

Ingevolge het derde lid betaalt het COa buitengewone kosten slechts voor zover het de asielzoeker vooraf toestemming heeft verleend voor het maken van deze kosten, met uitzondering van kosten die

voortvloeien uit noodsituaties waarin geen mogelijkheid bestond tot het verzoeken om toestemming.

Ingevolge het vierde lid verleent het COa de toestemming, bedoeld in het derde lid, uitsluitend indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn en niet op andere wijze in de betaling kan worden voorzien.

De toelichting op artikel 17 van de Rva 2005 (Stcrt. 2005, 24, p. 15) vermeldt het volgende:

"Het gaat om kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het orgaan zal deze kosten in alle redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken. Voorwaarde hierbij is dat de kosten in enige mate (direct of indirect) gerelateerd zijn aan het verblijf in de voorziening of aan de (medische en mentale) situatie van betrokkene. Dit betekent dat het mogelijk is dat ook kosten vergoed kunnen worden die niet opgehangen zijn aan, of verbonden zijn met de asielprocedure. Het orgaan dient zo mogelijk voor het plaatsvinden van de situatie waaruit voor de asielzoeker buitengewone kosten voortvloeien aan de betrokken bewoner toestemming te hebben geven voor het maken van deze kosten. Op deze wijze wordt voorkomen dat een asielzoeker kosten maakt waarvan naderhand blijkt dat zij niet voor betaling door het orgaan in aanmerking komen. Indien de toestemming niet vooraf is gegeven zal het orgaan deze kosten slechts behoeven te betalen indien het wegens zeer dringende redenen niet mogelijk was voorafgaand aan het maken van de kosten toestemming te geven, zoals in de situatie waarin de asielzoeker acuut hulp nodig heeft."

Volgens de Handleiding Vergoeding Buitengewone Kosten zijn de kosten voor het opstellen van een contra-expertise taalanalyse in beginsel buitengewone kosten als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Rva 2005 en vergoedt het COa de kosten voor het opstellen van de tweede fase van een onder begeleiding van De Taalstudio op te stellen contra-expertise taalanalyse tot een maximumbedrag van € 800,00. Indien de opsteller van een contra-expertise taalanalyse anoniem is, vergoedt het COa de kosten niet.

2. In de enige grief klaagt het COa dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het zijn besluit ondeugdelijk heeft gemotiveerd, omdat het De Taalstudio niet heeft verzocht om de identiteit van de opsteller van de contra-expertise bekend te maken, zodat aan het ontbreken van de identiteitsgegevens van de opsteller daarvan niet de conclusie kan worden verbonden dat de door hem/haar te vervaardigen contra-expertise niet als onafhankelijk en deskundig kan worden aangemerkt. Het COa voert daartoe aan dat het sinds de uitspraak van de Afdeling van 2 september 2010 in zaak nr. 200904984/1/V1 (www.raadvanstate.nl) standaard vooraf bij een vreemdeling informeert naar de expertise van de beoogde opsteller van de contra-expertise om de noodzakelijkheid van de kosten te kunnen beoordelen. Een beoordeling achteraf zou volgens het COa voor zowel hem, als een vreemdeling financiële risico's meebrengen.

2.1. Uit de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2010 in zaak nr. 200903085/1/V1 (www.raadvanstate.nl) en voormelde uitspraak van 2 september 2010 volgt dat de enkele omstandigheid dat de identiteit van de opsteller van de contra-expertise niet uit de contra-expertise blijkt, op zichzelf niet meebrengt dat die opsteller niet onafhankelijk en deskundig is. Waar het op aankomt, is of controleerbaar is wie onder welke omstandigheden het onderzoek verricht. Voorts volgt daaruit dat de aan die opsteller te stellen kwaliteitseisen vergen dat het een academisch opgeleide linguïst is met actuele kennis van de taal waarover hij rapporteert, zijn onafhankelijkheid en deskundigheid controleerbaar zijn en zijn identiteit daartoe bij De Taalstudio bekend is.

2.2. De eis van het COa dat de vreemdeling de instantie die het opstellen van de contra-expertise begeleidt vooraf inzichtelijk laat maken wie op welke wijze de contra-expertise zal verrichten, is niet onredelijk, reeds omdat artikel 17, derde lid, gelezen in samenhang met het vierde lid, van de Rva 2005 het COa ertoe verplicht om in het kader van de beoordeling van de noodzakelijkheid van de kosten vooraf te verifiëren of de opsteller van de contra-expertise daadwerkelijk onafhankelijk en deskundig is. Dit voorkomt dat het COa eerst na vergoeding van de kosten constateert dat de opsteller van de contra-expertise dat niet is en de kosten dus niet noodzakelijk waren.

2.3. Bij brief van 18 oktober 2010 heeft het COa de vreemdeling verzocht om aan te geven of De Taalstudio bereid is om de identiteitsgegevens van de in te schakelen opsteller van de contra-expertise kenbaar te maken. Is dat niet het geval, dan dient de vreemdeling rekening te houden met afwijzing van de aanvraag, aldus het COa.

In reactie hierop heeft de vreemdeling een brief van De Taalstudio van 26 oktober 2010 ingestuurd, waarin De Taalstudio heeft vermeld dat de contra-expertise zal worden opgesteld door een academisch opgeleide linguïst die beschikt over actuele kennis van de taal waarover hij/zij rapporteert. Daarbij heeft De Taalstudio aangegeven dat, indien de rechtbank daarom vraagt, De Taalstudio zich zal inspannen om de identiteit van de ingeschakelde deskundige onder de voorwaarde van strikte geheimhouding aan de rechtbank mede te delen.

Bij brief van 26 november 2010 heeft het COa de vreemdeling verzocht om, zodra De Taalstudio de opsteller van de contra-expertise heeft aangewezen, zijn identiteit aan het COa kenbaar te maken. Verder heeft het COa, voor het geval De Taalstudio weigert dat te doen, de vreemdeling verzocht om deze weigering te rechtvaardigen en erop gewezen dat de vreemdeling, als hij de identiteit van de desbetreffende persoon niet kenbaar laat maken, rekening moet houden met afwijzing van de aanvraag.

Bij brief van 2 december 2010 heeft de vreemdeling laten weten dat De Taalstudio niet bereid is om de identiteit van de opsteller van de contra-expertise aan het COa kenbaar te maken, en dat De Taalstudio onder de voorwaarde van strikte geheimhouding de identiteit van de opsteller aan de rechtbank wil mededelen.

In het besluit van 11 januari 2011 heeft het COa zich op het standpunt gesteld dat het als gevolg van deze weigering niet vooraf heeft kunnen verifiëren of de door de vreemdeling door tussenkomst van

De Taalstudio in te schakelen opsteller van de contra-expertise voldoende onafhankelijk en deskundig is en dat het de kosten daarom niet vergoedt.

2.4. Uit de uitspraak van de Afdeling van 16 januari 2013 in zaak nr. 201112376/1/V1 (www.raadvanstate.nl) volgt dat een vreemdeling, indien hij de kosten van een contra-expertise taalanalyse als noodzakelijke kosten vergoed wil zien en het COa hem in de gelegenheid stelt om, desnoods onder geheimhouding, de identiteit van de opsteller kenbaar te maken, ervoor zorg moet dragen dat de instantie die het opstellen van de contra-expertise begeleidt daaraan gevolg geeft. In aanmerking genomen dat het COa ingevolge artikel 2:5 van de Awb is gehouden om, indien voormelde instantie op het vertrouwelijke karakter van de verstrekte gegevens wijst, bij de omgang met die gegevens geheimhouding te betrachten, mag een vreemdeling in dat geval niet volstaan met te vermelden dat voormelde instantie slechts bereid is de identiteit van de desbetreffende opsteller aan de rechter in de asielprocedure te verstrekken.

2.5. Nu het COa de vreemdeling in de gelegenheid heeft gesteld om ervoor zorg te dragen dat De Taalstudio het COa de identiteit van de opsteller, desnoods onder geheimhouding, mededeelt komt het, gegeven de, onder 2.2 en 2.4 weergegeven, op de vreemdeling rustende verplichting, voor zijn risico dat De Taalstudio heeft geweigerd aan het verzoek van het COa te voldoen. De rechtbank heeft daarom ten onrechte overwogen dat het COa het besluit van 11 januari 2011 in zoverre ondeugdelijk heeft gemotiveerd.

De grief slaagt.

3. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep van de vreemdeling tegen het besluit van 11 januari 2011 alsnog ongegrond verklaren.

4. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats 's-Hertogenbosch, van 19 september 2011 in zaak nr. 11/3951;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H. Troostwijk, voorzitter, en mr. G. van der Wiel en mr. E. Steendijk, leden, in tegenwoordigheid van mr. H.W. Groeneweg, ambtenaar van staat.

w.g. Troostwijk
voorzitter

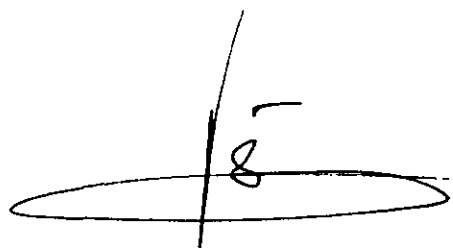
w.g. Groeneweg
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 13 februari 2013

32-587.

Verzonden: 13 februari 2013

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser